

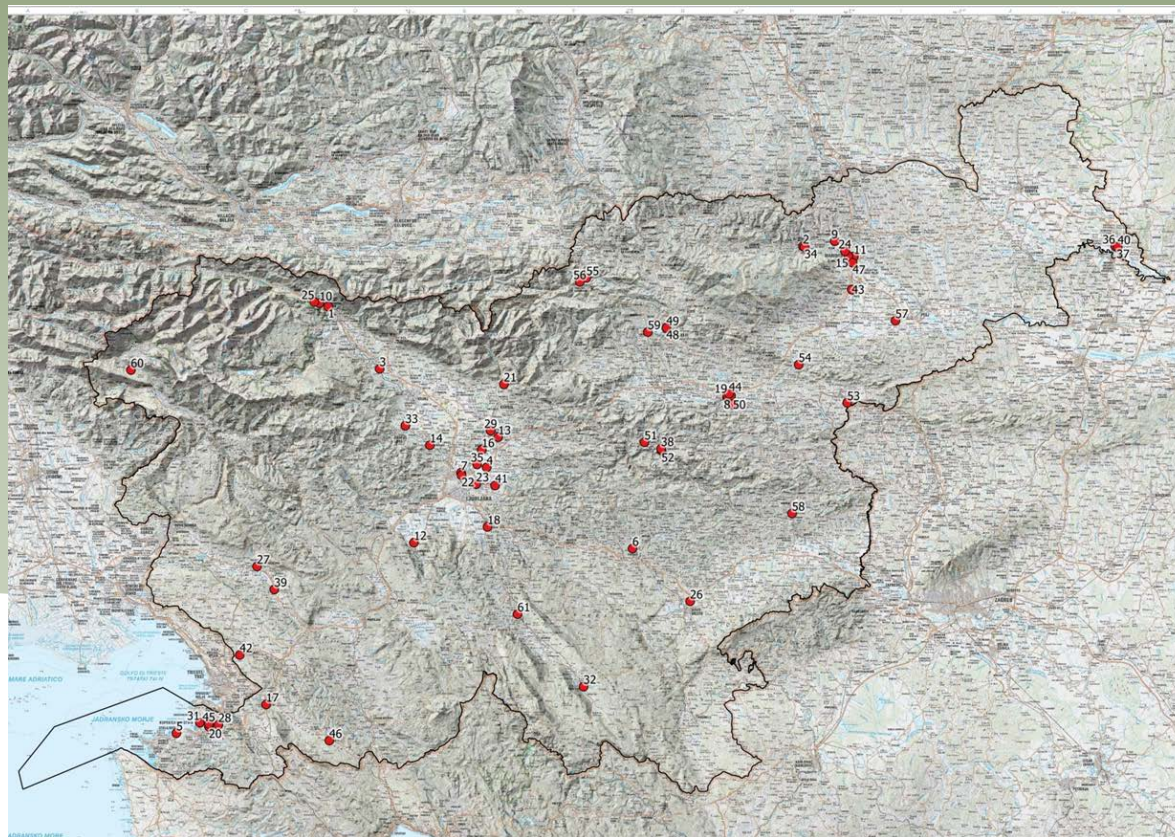
Usposabljanje za izvajanje CPVO in PVO
Modul 3: CPVO/PVO in SEVESO
4. oktober 2018

Varstvo pred večjimi nesrečami z nevarnimi snovmi v Sloveniji

Jasmina Karba
Ministrstvo za okolje in prostor
Direktorat za okolje

Kaj obsega sistem varstva pred večjimi nesrečami ?

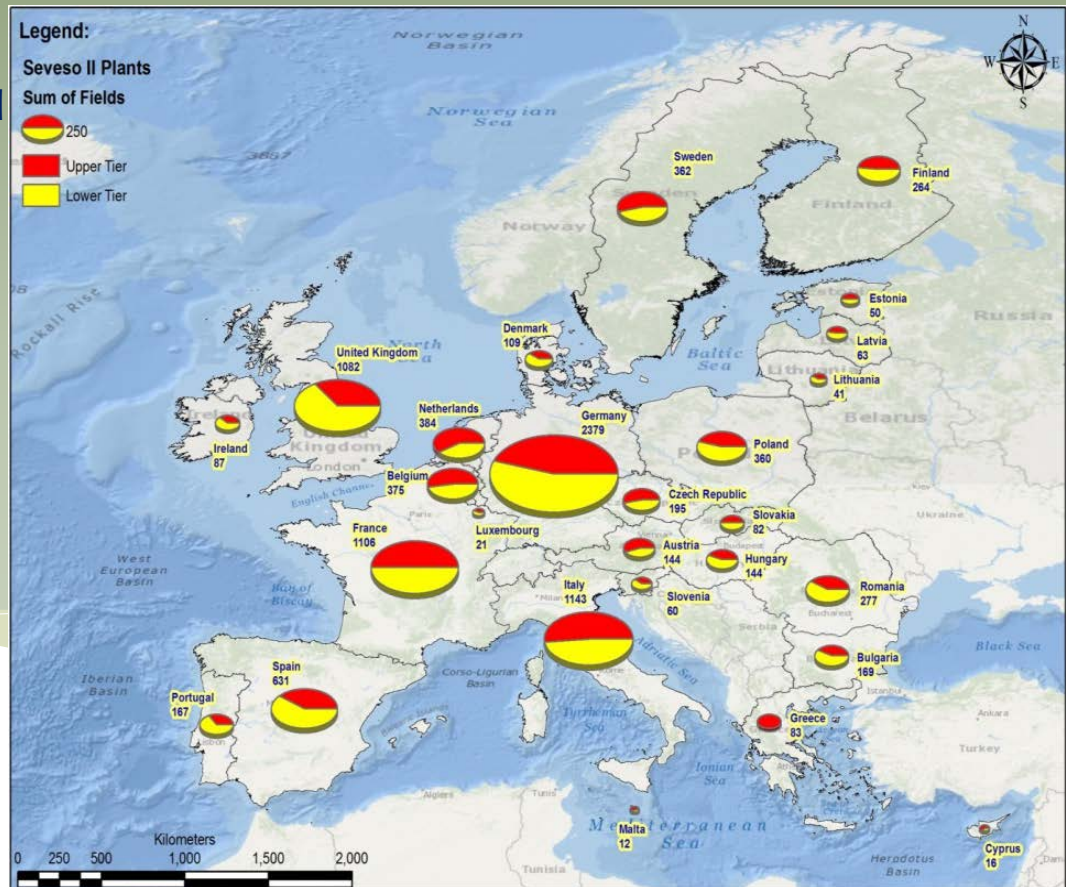
Večje nesreče z nevarnimi snovmi v obratih večjega in manjšega tveganja za okolje

Izhodišča za vzpostavitev sistema

Zametki: sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami – usmerjen na pripravljenost in odziv ob nesrečah

Harmoniziran sistem na ravni EU - Direktiva SEVESO III

Obrati

Merila za opredelitev obratov

Seznam je objavljen na spletnem naslovu ARSO:

http://okolje.arso.gov.si/ippc/uploads/dokumenti/Seveso%202018/Register%20obratov%2024maj_2018.pdf

Vrsta dejavnosti	%
Skladiščenje in distribucija utekočinjenega naftnega plina (UNP)	19,0%
Skladiščenje in pretovarjanje naftnih derivatov	15,5%
Proizvodnja energije	10,3%
Skladiščenje in distribucija tehničnih plinov	5,20%
Proizvodnja kemikalij	6,90%
Skladiščenje in pretovor drugih nevarnih snovi	5,20%
Skladišče eksplozivov	5,20%
Proizvodnja stekla	3,40%
Proizvodnja aluminija	1,70%
Proizvodnja različnih izdelkov	27,6 %
Skupaj:	100 %

Proces vzpostavitve sistema

**Sistem varstva pred večjimi nesrečami:
Preventiva + Pripravljenost + Zmanjševanje posledic**

Kombinacija ukrepov več politik in upravnih organov

Preventiva – prostorska in okoljska politika

Pripravljenost in zmanjševanje posledic: politika varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

Izziv 1: v SLO nimamo resorja za procesno varnost, strokovna podpora je šibka

Izziv 2: obravnava nesreč kratek čas del okoljske politike

Povezava z drugimi politikami: požarna varnost, varnost in zdravje pri delu, graditev objektov

Odgovornost upravljavcev obratov + upravni mehanizmi sistema

Primarna odgovornost – upravljavci obratov

+

upravni mehanizmi:

- nadzor nad umeščanjem obratov v prostor in nad rabo prostora v njihovi bližini,**
- b) nadzor nad načrtovanjem novih obratov z vidika uporabe najboljših tehnik za preprečevanje nesreč in za zmanjševanje njihovih posledic,
- c) spremljanje in nadzor obratovanja obratov z vidika varstva pred večjimi nesrečami z nevarnimi snovmi, ki se izvaja v postopkih izdaje okoljevarstvenih dovoljenj za obratovanje obratov in z inšpekcijskim nadzorom,
- d) zagotavljanje pripravljenosti za odziv na nesreče, ki ga sestavljata pripravljenost obratov in pripravljenost lokalne skupnosti, v kateri obrat obratuje.

Odgovornosti in pristojnosti deležnikov sistema

Upravljavci obratov:

- prikazati obvladovanje nevarnosti večjih nesreč
- pridobiti okoljevarstveno soglasje/dovoljenje
- zagotoviti pripravljenost na nesreče (izdelati načrt zaščite in reševanja)
- ob nesrečah izvesti ukrepe za zmanjšanje posledic

MOP – ARSO:

- obravnava vlog za izdajo OVS
- obravnava vlog za izdajo OVD

MOP – IRSOP in MORS – IRSVNDN: inšpekcijski nadzor

Občine, na območju katerih obratujejo obrati: zagotoviti pripravljenost na nesreče (izdelati občinski načrt zaščite in reševanja) in ob nesrečah izvesti ukrepe za zmanjšanje posledic

Značilnosti (in izzivi) obravnave večjih nesreč z nevarnimi snovmi

CILJNO orientirani predpisi – dajejo robne pogoje in okvir sistema

Na podlagi RAZMISLEKA za vsak obrat posebej

Na podlagi SCENARIJEV nesreč

INDIKATORJI stanja varstva pred nesrečami

Predpisi in smernice - 1

Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo

(Uradni list RS, št. [34/08](#))

Uredba o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic

(Uradni list RS, št. [22/16](#))

[Smernice za podrobnejšo vsebino zasnove zmanjšanja tveganja za okolje](#)

[Smernice za podrobnejšo vsebino varnostnega poročila](#)

Uredba o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja

(Uradni list RS, št. [24/12](#), [št. 78/16](#))

Predpisi in smernice - 2

Zakon o urejanju prostora

Uredbi, ki urejata poročilo o vplivih na okolje in okoljsko poročilo

Obravnava nevarnosti nesreč z nevarnimi snovmi pri prostorskem načrtovanju in CPVO

PRAVOČASNO - pri prostorskem načrtovanju

Uredba o merilih:

matrika ogroženosti oz. s presoja sprejemljivosti kombinacije nevarnosti in ranljivosti ureja le varstvo ljudi

		Razredi vplivnega območja		
		Najširše vplivno območje	Širše vplivno območje	Ožje vplivno območje
Razredi ranljivosti objektov	Objekti manjše ranljivosti	O _s	O _s	O _s
	Objekti srednje ranljivosti	O _s	O _s	
	Objekti večje ranljivosti	O _s		
	Objekti največje ranljivosti			

Obravnava nevarnosti nesreč z nevarnimi snovmi pri prostorskem načrtovanju in CPVO

V praksi slabo izvajano – ZAKAJ?

- pomanjkljiva ozaveščenost prostorskih načrtovalcev in izdelovalcev OP
- ker do pred kratkim ni bilo dovolj podatkov
- ker je treba k sodelovanju povabiti strokovnjake s specifičnimi znanji
- ker ni podrobnih navodil glede postopka

V praksi slabo izvajano - TOREJ:

- izdelane strokovne podlage, ki nakazujejo drugačne rešitve
- načrtovana je sprememba predpisa
- ozaveščanje in izobraževanje

Uredba o merilih

Sprejemljivost na podlagi kombinacije nevarnosti in ranljivosti

Nevarnost vplivna območjana podlagi predpisanih scenarijev (razlika od postopka PVO in OVD).....vrste posledicraven škodljivosti posledic

Razredi ranljivosti objektov

Torej:

- **1. preveriti relevantnost uporabe uredbe za obravnavano območje ali poseg**
- **2. izbrati scenarije izpustov nevarnih snovi**
- **3. izračunati razdalje, kjer učinki izpustov nevarnih snovi dosežejo predpisane vrednosti (toplotno sevanje, nadtlak, koncentracija strupenih snovi) = vplivna območja**
- **4. pregledati vrste objektov v vplivih območjih z vidika njihove ranljivosti**
- **5. preveriti sprejemljivost kombinacije vplivnega območja z ranljivostjo objektov.**